

Nr 179.

Av herr **Onsjö m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om ett investeringsanslag till nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier.

Under kapitalbudgeten, inrikesdepartementet, föreslår Kungl. Maj:t, att till nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier för budgetåret 1949/50 anvisas ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor. Hela kostnaden för ifrågavarande nybyggnad har beräknats till 2 800 000 kronor.

Statens rättskemiska laboratorium har till uppgift att utföra rättskemiska och vissa biologiska undersökningar av kriminalteknisk karaktär.

De undersökningar, som falla under laboratoriets verksamhetsområde, kunna indelas i tre grupper, nämligen:

1) *Toxikologiska undersökningar.*

Dessa undersökningar avse påvisande av gift i likdelar, blod och liknande material.

Till denna grupp av undersökningar, vilka huvudsakligen äro av kemisk art, kunna även en del andra hänföras, så t. ex. påvisande av blod- och spermafläckar.

2) *Blodalkoholbestämningar.*

Dessa undersökningar avse fastställande av alkoholhalten i blod, enligt Widmarks metod, vid rattfyllerimål och andra rättsliga sammanhang.

3) *Blodgruppsundersökningar.*

Dessa undersökningar beröra närmast paternitetsärenden (faderskapsbevisning) samt gruppbestämning av blod- och spermafläckar.

Vid en allmän överblick av rättskemiska laboratoriets ovannämnda arbetsuppgifter måste man osökt få den uppfattningen att vissa detaljfrågor skjutits alltför mycket i förgrunden på grund av att de företräts av en särskild statsinstitution. Det är en allmän erfarenhet inom den moderna rättsexpertisen, att ett fullständigt utnyttjande av olika tekniska undersökningsresultat endast kan vinnas genom att desamma sättas i omedelbart sammanhang med varandra. Undersökningar rörande blodgruppsfrågor finner man t. ex. oftast utförda vid rättsmedicinska, bakteriologiska eller rasbiologiska institutioner, vilkas arbetsområden på olika sätt äro direkt analogt med detta slag av undersökningar.

De institutioner, vilka främst kunna komma i fråga som ersättare för rättskemiska laboratoriet, äro statens kriminaltekniska anstalt samt statens bakteriologiska laboratorium (eller eventuellt karolinska institutets nya rättsmedicinska avdelning).

Vad först beträffar lokalfrågan vid en sådan omorganisation skulle densamma kunna tänkas ordnad så att hela rättskemiska laboratoriet avflyttade från sina nuvarande lokaliteter vid Lindhagensgatan. De härvid frigjorda utrymnena kunde då helt disponeras av farmaceutiska laboratoriet, vilket sedermera eventuellt kunde anslutas till det planerade nya farmaceutiska institutet.

Rättskemiska laboratoriets olika avdelningar skulle härvid placeras vid de ovannämnda, redan befintliga institutionerna, så att toxikologiska avdelningen och blodalkoholavdelningen anslutas till statens kriminaltekniska anstalt samt blodgruppsavdelningarna till statens bakteriologiska laboratorium (eller eventuellt till karolinska institutets nya rättsmedicinska avdelning).

Med denna anordning skulle således nybyggnads- eller hyreskostnader för rättskemiska laboratoriet kunna helt elimineras och farmaceutiska laboratoriets nybyggnadsfråga ställas på framtiden. Vissa mindre lokala omändringar inom statens kriminaltekniska anstalt respektive statens bakteriologiska laboratorium bleve sannolikt nödvändiga vid omorganisationen men äro i så fall att betrakta som engångskostnader.

I samband med rättskemiska laboratoriets upplösning och de olika avdelningarnas överflyttande till statens kriminaltekniska anstalt resp. statens bakteriologiska laboratorium (eller eventuellt karolinska institutets nya rättsmedicinska avdelning) bli vissa personalförändringar aktuella, varför en allsidig utredning härom bör utföras. I denna bör hänsyn tagas till i vilken mån inskränkningar i laboratoriets nuvarande personalbehov äro möjliga. Det torde nämligen vara möjligt att genom kombination av olika men närbesläktade arbetsuppgifter vinna en högst betydlig reduktion i personalbehovet vid den nämnda överflyttningen till redan förefintliga institutioner. Så t. ex. kan den personal vid statens kriminaltekniska anstalt som skulle komma att utföra det toxikologiska arbetet och blodalkoholbestämningarna även användas för visst annat kriminaltekniskt arbete av kemisk karaktär.

De toxikologiska undersökningarnas överförande till kriminaltekniska anstalten torde även ur rent organisatorisk synpunkt vara att rekommendera, när den praktiska toxikologien numera kommit att utveckla sig till en integrerande del av den moderna kriminaltekniken och därmed innefatta speciella problemställningar, vilka äro intimt förknippade med övriga delar av densamma.

Likaledes torde den personal vid statens bakteriologiska laboratorium (eller eventuellt karolinska institutets nya rättsmedicinska avdelning), vilken skulle utföra blodgruppsundersökningarna, även kunna användas för andra arbetsuppgifter inom laboratoriets verksamhetsområde. En del av detta laboratoriums arbete är av sådan karaktär att de nämnda blodgruppsundersökningarna utan större svårighet skulle kunna inrangeras inom det-

samma. Det synes även mycket sannolikt att en betydlig reduktion av personalbehovet skulle kunna åstadkommas.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag om ett investeringsanslag å 1 000 000 kronor till nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier; samt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning rörande överflyttning av rättskemiska laboratoriets arbetsuppgifter på andra statliga institutioner.

Stockholm den 22 januari 1949.

J. Onsjö.

E. Pettersson,
Ersbacken.

Arvid Jonsson
i Skedsbygd.

David Boman
i Stafsund.